

Gliwice, dnia 29.01.2015r.

NZO 513/ 1605 /2015

**Starostwo Powiatowe
w Raciborzu
Plac Stefana Okrzei 4
47-400 Racibórz**

Dotyczy: ochrony przeciwpowodziowej na terenie powiatu raciborskiego

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach w odpowiedzi na pismo nr TC.5520.1.2015 z dnia 5.01.2015r. w sprawie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu raciborskiego przesyła informacje związane z realizowanymi zadaniami w 2014 roku. Informacja dotyczy:

zał. nr 1 - prac realizowanych na administrowanych rzekach,

zał. nr 2 - postępu prac związanych z budową zbiornika Racibórz Dolny.

p.o. DYREKTORA

RZGW w Gliwicach
inż. Tomasz Cywiński

Kopia:
a/a

**Prace realizowane na rzekach administrowanych
przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach**

Informujemy, że RZGW Gliwice na obszarze Powiatu Raciborskiego administruje następującymi ciekami:

- rzeka Odra od km 20+000 – 71+598 wraz z kanałem Ulgi w Raciborzu,
- rzeka Ruda od km. 0+000 – 21+575,
- odcinki cieków granicznych i punkty graniczne.

Z tego na rzece Odrze administrujemy następującymi odcinkami wałów przeciwpowodziowych:

1. w miejscowości Chałupki o długości 1570 m.
2. w miejscowości Krzyżanowice o długości 1500 m
3. w mieście Racibórz o długości 712 m

oraz polderem Buków o funkcji przeciwpowodziowej.

W związku z wykonaniem prac obejmujących usuwanie skutków powodzi z 2010 roku oraz prac modernizacyjnych i remontowych w latach 1998 – 2005, w roku 2014 skoncentrowano się na pracach konserwacyjnych. W ubiegłych latach przeprowadziło szereg prac konserwacyjnych, remontowych i modernizacyjnych mających na celu usprawnienie i właściwe funkcjonowanie urządzeń ochrony przeciwpowodziowej zarówno na rzece Odrze jak i na jej dopływach. Przeprowadzone prace znacznie poprawiły stabilność i drożność koryt cieków w obszarze działania Zarządu Zlewni co ma znaczący wpływ na zabezpieczenie istniejącej infrastruktury technicznej i ułatwia właściwy odpływ wód wezbraniowych. Stan budowli regulujących na terenie powiatu raciborskiego określić można jako dobry.

Poniżej przedstawiamy zestawienie prac remontowych i konserwacyjnych zrealizowanych w 2014 roku mających wpływ na Powiat Raciborski. Zakres zrealizowanych prac wynika z ilości środków finansowych przekazywanych przez Budżet Państwa.

Lp.	Rzeka	Gmina	Opis robót	Wartość kosztów [w tys. zł]
Rezerwa celowa „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych”				
1.	Polder Buków	Krzyżanowice	Naprawa grobli stabilizującej przepływ wód pomiędzy wyrobiskami w przepływowej części polderu. Usunięcie szkód powodziowych z 2010 roku.	68,7
Utrzymanie wód oraz infrastruktury technicznej i hydrotechnicznej związanej z				

zarządzaniem lub kształtowaniem zasobów wodnych				
2.	Polder Buków	Gorzyce	Udrożnienie koryta potoku Łęgoń w km. 2+550 – 5+480 – rowu opaskowego polderu Buków	69,8
3.	Polder Buków	Gorzyce, Lubomia, Krzyżanowice	Polder Buków aktualizacja operatu wodnoprawnego i instrukcji gospodarowania wodą	69,5

W 2013 roku został złożony wniosek do Prezydenta Miasta Racibórz wraz z operatem dendrologicznym w sprawie wydania zezwolenia na wycinkę 612 drzew z prawego i lewego brzegu rzeki Odry miejskiej w Raciborzu w km 52+100 do 55+000. Wniosek został złożony z uwagi na konieczność podjęcia działań dla poprawy stanu drożności obwałowanego odcinka rzeki a tym samym warunków ochrony powodziowej miasta oraz udrożnienia toru żeglugowego w górnym odcinku drogi wodnej klasy Ia Koźle - Racibórz.

Powyższe działania są następstwem wcześniejszych uzgodnień dokonanych pomiędzy Prezydentem Miasta Racibórz a RZGW Gliwice a inicjowanych pismem Prezydenta Miasta Racibórz nr ZK-I.5544.11.2012 z dnia 20 listopada 2012. Przedłużający się proces wydania decyzji administracyjnej spowodowany jest protestami ze strony organizacji społecznych i ekologicznych. Do dnia sporządzania niniejszej informacji nie została wydana ostateczna decyzja.

W celu dalszej modernizacji i usprawnienia urządzeń ochrony przeciwpowodziowej, a tym samym poprawy bezpieczeństwa powodziowego terenu Powiatu Raciborskiego w bieżącym roku w planach ujęto przeprowadzenie prac wg poniższego zestawienia.

Lp.	Rzeka	Gmina	Opis robót	Planowane nakłady [w tys. zł]
Rezerwa celowa „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych”				
1.	Odra	Kuźnia Raciborska	Remont zabudowy regulacyjnej prawego brzegu rz. Odry w km 66+000 - 66+500 gm. Kuźnia Raciborska.	2 700 (w tym planowane 50% dofinansowania)

			Usuwanie szkód powodziowych	zadania przez WFOŚiGW K-ce).
2.	Biała Woda (Krzanówka)	Krzanowice	Koncepcja techniczna p.n. "Remont koryta potoku Biała Woda (Krzanówka) w odcinkach granicznych pomiędzy znakami granicznymi II/36 - 36/4 i 37/4 - 37/7"	50,0
Utrzymanie wód oraz infrastruktury technicznej i hydrotechnicznej związanej z zarządzaniem lub kształtowaniem zasobów wodnych				
1.	Polder Buków	Gorzyce, Lubomia, Krzyżanowice	Kompleksowy remont obiektów polderu Buków: - modernizacja mechanizmów wyciągowych klap jazu wpustowo - upustowego polderu Buków - ochrona antykorozyjna konstrukcji jazu wpustowego - modernizacja układu komunikacyjnego polderu	713,0
2.	Polder Buków	Gorzyce, Lubomia, Krzyżanowice	Udrożnienie koryt potoku Łęgoń w km 4+550 - 5+480 i rowu od Roszkowa - rowów opaskowych obwałowań polderu Buków	60,0
3.	Odra	Racibórz	Prace konserwacyjne ścianki szczelnej wraz z remontem nawierzchni brukowej ciągu komunikacyjnego na lewobrzeżnym wale przeciwpowodziowym rzeki Odry w Raciborzu. Odmulenie lewobrzeżnego	70,0

			slipu w międzywalu rzeki.	
4.	Polder Buków	Gorzyce, Krzyżanowice	Udrożnienie koryta rzeki Odry na wlocie do polderu Buków - km 28+800 - likwidacja odsypiska rumoszu rzecznoego	70,0

Wykonanie wyżej wyspecyfikowanych zadań uzależnione jest od wielkości środków budżetowych, które uda się pozyskać na ten cel.

Niezależnie od powyższego tutejszy Zarząd jak co roku prowadzić będzie bieżące prace konserwacyjno - utrzymaniowe podległych mu cieków i obiektów polegające na punktowym udrożnianiu koryt tych cieków poprzez likwidację przetamowań i namulisk, pielęgnacji porostów brzegowych, drobnych napraw urządzeń wodnych i rozbudowy regulacyjnej. Roboty te w większości wykonywane będą siłami własnymi Nadzoru Wodnego Racibórz i Nadzoru Wodnego Buków oraz innych podmiotów gospodarczych realizujących drobne zlecenia administratora cieku.

Tutejszy Zarząd uwzględniając wnioski i interwencje z terenu oraz wykorzystując informacje pozyskane z własnego monitoringu prowadzić także będzie na bieżąco selektywną wycinkę drzew i zakrzaczeń z brzegów rzek oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, których podstawą działań będą decyzje uzyskiwane z właściwych terenowo urzędów.

**„Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze woj. śląskie (polder)”
realizowany w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry (POPDO)**

Realizacja Projektu zapewni ochronę przeciwpowodziową dla ponad 2,5 mln ludności zamieszkującej szereg miast, m.in. Racibórz, Kędzierzyn – Koźle, Krapkowice, Opole, Brzeg, Oława oraz Wrocław, a także wsi położonych w trzech województwach: śląskim, opolskim i dolnośląskim. Najważniejszym celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie zagrożenia powodziowego (częstotliwości i wielkości strat ludzkich, społeczno- ekonomicznych i środowiskowych) w dolinie Odry od Raciborza aż po Wrocław.

Zgodnie z przeznaczeniem zbiornik Racibórz Dolny będzie miał charakter polderu, w którym woda będzie piętrzona jedynie w okresie przejścia wód powodziowych, zaś poza okresami powodziowymi nie będzie pełnił żadnych funkcji z punktu widzenia gospodarki wodą. Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze (polder) składa się z następujących obiektów budowlanych:

Obiekt nr 1 - zaporą czołową wraz z budowlą przelewowo- upustową, umożliwiającą właściwe sterowanie przepływami wód powodziowych przez przedmiotowy zbiornik.

Głównymi elementami tego obiektu są:

1. korpus ziemnej zapory czołowej o długości 4 km i wysokości maksymalnej 11,1 m, wyposażony w drogi serwisowe;
2. żelbetowy przelew ze spustem uwzględniającym migrację ryb wraz z kanałem doprowadzającym i kanałem odpływowym, pozwalający na przepuszczenie wód powodziowych;
3. upust do Odry Miejskiej pozwalający na regulację dopływu;
4. nawodnienie starorzecza potoku Plinc;
5. drogi dojazdowe i place manewrowe;
6. rozbiórki istniejących budowli hydrotechnicznych, w tym śluzy na Odrze Miejskiej oraz odcinka ok. 500 m lewostronnego wału przeciwpowodziowego na dolnym stanowisku projektowanej zapory.

Zapora czołowa o długości 4 km usytuowana będzie poniżej rozdziału wód Odry na Kanał Ulgi i Odrę Miejską. Początek zapory zlokalizowano na naturalnym wysokim prawym brzegu doliny, zaś umownym końcem zapory czołowej jest 4 km, w którym zapora czołowa przechodzi w zaporę lewobrzeżną.

Obiekt nr 2 - zaporą lewobrzeżną wraz z urządzeniami towarzyszącymi. Głównymi elementami tego obiektu są:

1. korpus ziemnej zapory lewobrzeżnej o długości ok. 9,6 km i wysokości maksymalnej 10 m (stanowiący przedłużenie korpusu zapory czołowej), wyposażony w drogi serwisowe,
2. przełożone koryto rzeki Psiny – długość nowego koryta ok. 5,1 km, wraz z przebudową rowów dopływowych i ujściem do rzeki Odry oraz drogami serwisowymi;

3. rozdział wód rzeki Psiny – w tym: upust do przełożonego koryta oraz upust do koryta na terenie czaszy zbiornika;
4. odprowadzenie wody ze zlewni Łapacz – w tym: przelew do rowu zbiorczego i odprowadzenia grawitacyjne w rejonie przysiółka oraz drogi dojazdowe;
5. odprowadzenie wody ze zlewni Tworków do rzeki Psiny rowem zbiorczym oraz przebudowa rowów dopływowych (w tym rowu Pilarka) i budowa dróg serwisowych;
6. przejścia drogowe przez zaporę do czaszy zbiornika;
7. mosty na nowym (przełożonym) korycie rz. Psiny;
8. rozbiórki istniejących dróg, budynków i budowli hydrotechnicznych oraz usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą (telekomunikacyjną, gazowniczą, wodociagową, elektroenergetyczną i telekomunikacyjną PKP).

Obiekt nr 3 - zaporą prawobrzeżną wraz z urządzeniami towarzyszącymi, umożliwiającymi właściwą gospodarkę wodami na terenach położonych poza obrysem zbiornika oraz w jego czaszy (przepusty grawitacyjne i pompownie) oraz komunikację pomiędzy terenem usytuowanym w czaszy i po stronie odpowietrznej zapory. Głównymi elementami tego obiektu są:

1. korpus ziemnej zapory prawobrzeżnej o długości ok. 8,8 km i wysokości maksymalnej 9 m, wyposażony w drogi serwisowe;
2. odwodnienie zlewni Buków, w tym pompownia z rurociągi grawitacyjnymi i tłocznymi, zbiornik Syrynka, przełożenie potoku Łęgoń, budynek sterowni i stacji transformatorowej z rozdzielnią;
3. odwodnienie zlewni Lubomia w tym pompownia z rurociągi grawitacyjnymi i tłocznymi, budynek sterowni i stacji transformatorowej z rozdzielnią;
4. odwodnienie zlewni Pogrzebień, z odprowadzeniem wód powodziowych do pompowni Buków;
5. przełożenie linii teletechnicznej PKP;
6. przejścia drogowe przez zaporę do czaszy zbiornika.

Obiekt nr 4 - zaplecze eksploatacyjne zbiornika.

Teren zaplecza eksploatacyjnego zlokalizowany jest pomiędzy zaporą czołową a zaporą prawobrzeżną w północnym rejonie zbiornika. Na zaplecze składają się następujące budynki:

4. budynek mieszkalny;
5. budynek administracyjny z centralną sterownią na piętrze;
6. budynek garażowo-warsztatowy;
7. wiaty magazynowe;
8. osłona śmietnikowa;
9. stacje transformatorów,

a także sieć dróg i placów, zjazd i slip, ogrodzenie terenu, sieci infrastruktury technicznej oraz zieleń towarzysząca i izolacyjna. Zaplecze eksploatacyjne pozwala na sterowanie pracą poszczególnych elementów zbiornika, a także na monitorowanie ich stanu.

Obiekt nr 5 – zagospodarowanie czaszy zbiornika.

Roboty w czaszy zbiornika obejmują:

1. wykonanie 10 wysp,
2. rozbiórki obiektów kubaturowych. Budowa zbiornika będzie wymagała dokonania pewnego zakresu robót rozbiórkowych dla niżej wymienionych rodzajów obiektów:
 10. odcinków dróg kolidujących z zaporą lewobrzeżną i prawobrzeżną, są to drogi o nawierzchni gruntowej ulepszonej jak i bitumicznej,
 11. ujęcia wody dla firmy Henkel,
 12. budowli hydrotechnicznych, w tym upustu (śluzy) do Odry Miejskiej wraz z zamknięciami, betonowymi ubezpieczeniami koryta i wałem przeciwpowodziowym, przepustów poprowadzonych pod korpusem wału przeciwpowodziowego, przejazdów wałowych, elementów ujęcia wody w Lubomii,
 13. budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych wraz z uzbrojeniem terenu (kable elektroenergetyczne NN, gaz, woda, ścieki), dotyczy nieruchomości pozostałych w czaszy zbiornika oraz obiektów kolidujących z budowaną zaporą, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych SN.
3. demontaż uzbrojenia terenu, w tym linie energetyczne, instalacje sanitarne (szamba) i wodociągowe.

Stan realizowanych prac na dzień 31 grudnia 2014 jest następujący:

1. zaawansowanie czasowe Projektu 41%
2. zaawansowanie finansowe około 26 % (w tym 15 % zaliczki)

Roboty realizowane na dzień 31 Grudnia 2014:

- budowa Stawu Plinc – roboty zakończone
- przebudowa Linii 20 KV na zaporze lewobrzeżnej
- wykop pod kanał odpływowy
- wykop i zasyp pod kanał dopływowy
- zasypy starorzeczy i wyrobisk, w trasie zapór zasypy żwirem, w filarze ochronnym mixem skały płonnej z gliną
- wykop projektowanego koryta rzeki Psiny
- wymiana gruntu
- wykonanie kolumn żwirowych
- budowa wysp w czaszy Zbiornika
- rozbiórka obiektów kubaturowych we wsiach Nieboczowy i Ligota Tworkowska
- roboty konstrukcyjne zaplecza Zbiornika
- wykonano badania geotechniczne uzupełniające

Opóźnienie przy realizacji Zbiornika

Ze względu na zastane odmienne warunki gruntowe pod budowlą przelewowo-spustową oraz w trasie zapór, Inżynier Kontraktu polecił Wykonawcy wykonanie dodatkowych badań geotechnicznych w celu doszczegółowienia badań. Wykonawca pod koniec roku zakończył badania na podstawie których będzie mógł przygotować kluczowe Projekty Wykonawcze.

Spowodowało to opóźnienie realizacji robót. Aktualnie Inżynier Kontraktu jest w trakcie szacowania opóźnienia oraz weryfikacji wykonanych dodatkowych badań.